

Ναύπλιο, 08/10/2024

Με μεγάλη συμμετοχή κόσμου πραγματοποιήθηκε η “ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ” τη Δευτέρα 7/10 στην αίθουσα του Επιμελητηρίου Αργολίδας, φανερώνοντας τη μεγάλη αγωνία των παραγωγών για το κρίσιμο ζήτημα της διαχείρισης των υδατικών πόρων του Νομού. Ύστερα από τις εισηγήσεις των ομιλητών και τη συζήτηση που ακολούθησε, αποφασίστηκε η δημιουργία μιας επιτροπής που θα έχει την ευθύνη για τα επόμενα βήματα και για τις απαραίτητες δράσεις σχετικά με την λήψη μέτρων ορθής διαχείρισης του νερού.

Ακολουθεί η πρόταση που παρουσιάστηκε από τον Σύλλογο Γεωπόνων Ελεύθερων Επαγγελματιών Αργολίδας:

07/10/2024

Το νερό αποτελεί στοιχείο του φυσικού περιβάλλοντος, πολύτιμο και αναντικατάστατο πόρο, αναγκαίο για την ζωή, την παραγωγή και την ανάπτυξη ενός τόπου.

Η επάρκεια και η ποιότητα του αρδευτικού νερού καθορίζει το τι και αν μπορεί να καλλιεργηθεί σε μια περιοχή. Ειδικά στην Αργολίδα, έχουμε το προνόμιο της ύπαρξης πηγαίων υδάτων με σημαντικότερες τις πηγές του Ανάβαλου (Κιβέρι). Την ίδια στιγμή η διαχείρισή τους δεν γίνεται με τον υπεύθυνο τρόπο που πρέπει. Το ίδιο ισχύει βέβαια συνολικά με τους υδατικούς πόρους του νομού μας και όχι μόνο.

Ενώ όλοι μιλούν για τη σημασία του νερού και την ανάγκη προστασίας και ορθής αξιοποίησής του, η **ευκαιριακή, ασυντόνιστη και ουσιαστικά ανύπαρκτη διαχείριση των υδατικών πόρων καταλήγει να είναι πιο επικίνδυνη από τις ίδιες τις κλιματικές μεταβολές και την ανομβρία των τελευταίων ετών**, υπονομεύοντας την αειφορία του.

Ήδη οι ελλείψεις νερού άρδευσης σε πολλές περιοχές, αλλά και η ποιοτική υποβάθμιση των υδάτων φανερώνουν πως δεν υπάρχει η «πολυτέλεια» συνέχισης αυτής της κατάστασης.

Σε αυτές τις συνθήκες, ένα τόσο κρίσιμο ζήτημα δε μπορεί να μην αποτελεί **πεδίο συζήτησης και ενεργοποίησης των ίδιων των πολιτών** που το έχουν ανάγκη για να ζήσουν και να συνεχίσουν να παράγουν.

Για να υπάρχει **ορθολογική διαχείριση και αξιοποίηση των υδατικών πόρων** της περιοχής με στόχο την κάλυψη των υπαρκτών αναγκών αλλά και για την προσαρμογή των αναγκών και των αναπτυξιακών σχεδιασμών στις υπαρκτές δυνατότητες, υπάρχουν τρεις βασικές προϋποθέσεις:

A) Χρειάζονται επαρκώς στελεχωμένες **δημόσιες υπηρεσίες και φορείς** οι οποίοι θα έχουν ακριβή εικόνα και δεδομένα της τρέχουσας κατάστασης και αναλόγως θα σχεδιάζουν, θα ελέγχουν, θα ιεραρχούν, θα ενημερώνουν, θα προγραμματίζουν όλα τα απαραίτητα μέτρα και έργα που απαιτούνται.

B) **Καμία ιδιωτική εταιρία** που λειτουργεί με γνώμονα το κέρδος και αντιμετωπίζει τον πολύτιμο αυτό πόρο ως εμπόρευμα δε μπορεί να το διαχειριστεί, χωρίς ακόμα πιο αρνητικές συνέπειες για τον πόρο και για τους χρήστες. Η διεθνής εμπειρία αποτυχημένων αποπειρών ιδιωτικοποίησης επιβεβαιώνει το παραπάνω.

Απαιτείται συνολική διαχείριση των υδατικών πόρων και σε βάθος χρόνου σχεδιασμός ώστε να υπάρχει επαρκής κάλυψη με όρους βιωσιμότητας και αειφορίας της συνολικής ζήτησης και αντίστροφα στην προσαρμογή της ζήτησης στους διαθέσιμους υδάτινους πόρους. Υπό αυτή την έννοια, κανένας φορέας με τη μορφή Ανώνυμης Εταιρίας δεν μπορεί να ανταποκριθεί σε αυτές τις ανάγκες. Αντίθετα αποξενώνεται ο πόρος από τους χρήστες, αποσύρεται σταδιακά η Πολιτεία από τα συνταγματικά της καθήκοντα και οι χρήστες επιβαρύνονται με επιπλέον κόστος.

Γ) Απαιτείται η **διαρκής και θεσμικά κατοχυρωμένη συνεργασία όσων σχετίζονται με το νερό** είτε είναι φορείς, υπηρεσίες, Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων, Επιχειρήσεις Ύδρευσης, χρήστες νερού και με την διαρκή συμμετοχή και έλεγχο της κοινωνίας, δηλαδή όσων έχουν ανάγκη το νερό.

Παρακάτω, θα αναφερθούμε σε επιμέρους πλευρές της ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων, δηλαδή σε αρκετά από αυτά που, έστω και τώρα, πρέπει να γίνουν!

A. Αξιοποίηση και διαχείριση του νερού των πηγών του Ανάβαλου (Κιβέρι)

1. Συστηματική παρακολούθηση της πηγής, της ποιότητας και της ποσότητας των υδάτων.

Παρακολούθηση (ποσοτική) των εισροών νερού στις καταβόθρες που αποδεδειγμένα επικοινωνούν υδραυλικά με τις πηγές Αναβάλου, Κιβερίου, Κεφαλαρίου, Λέρνης, Κρόης.

2. Τακτική συντήρηση, καθαρισμός της λεκάνης και ορθή λειτουργία του φράγματος.

Να εξασφαλίζεται η σωστή λειτουργία σύμφωνα με τις προδιαγραφές του έργου και να τηρείται η βασική Υδροστατική Ισορροπία θαλασσινού - γλυκού νερού.

3. Έγκαιρη συντήρηση των αντλιών

ώστε να μην επαναληφθεί η φετινή κατάσταση αδυναμίας, για σημαντικό διάστημα, άντλησης των αναγκαίων ποσοτήτων νερού.

4. Η κατάσταση της διώρυγας και των δικτύων είναι τραγική.

Αυτό αφορά τόσο τον τακτικό καθαρισμό όσο και τις διαρροές που παρατηρούνται και υπολογίζεται ότι υπερβαίνουν το 30% της ποσότητας που διακινείται. Να εξεταστεί η αναβάθμιση της διώρυγας με χρήση κλειστού αγωγού ώστε να μειωθούν οι απώλειες και να μην έχουμε προβλήματα ρύπανσης του νερού.

5. Υποστήριξη και επιτάχυνση διαδικασιών δημιουργίας ΤΟΕΒ,

σε περιοχές που έχει ήδη φτάσει το νερό και υπάρχουν αντλιοστάσια που ακόμα δεν αξιοποιούνται.

6. Σχεδιασμός επέκτασης του δικτύου

σε περιοχές που είναι γνωστό ότι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα επάρκειας νερού.

7. Για να οργανωθούν τα παραπάνω, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η αναγκαία στελέχωση

και λειτουργία του ΓΟΕΒ ώστε να μπορεί με επάρκεια και διαφάνεια να εκτελέσει τις αρμοδιότητές του. Η υποστελέχωση, το αναχρονιστικό πλαίσιο λειτουργίας, η απουσία διοίκησης για χρόνια, οι παλινωδίες του γενικότερου θεσμικού πλαισίου των εγγειοβελτιωτικών έργων, έχει οδηγήσει στην απαξίωση του οργανισμού και στην αδυναμία εκτέλεσης των βασικών αρμοδιοτήτων του.

Παράλληλα χρειάζεται εξορθολογισμός, εκσυγχρονισμός, υποστήριξη, έλεγχος και διαφάνεια στη λειτουργία των ΤΟΕΒ.

Β. Εμπλουτισμός και μέτρα ορεινής υδρονομίας

8. Συστηματική εφαρμογή μεθόδων τεχνητού εμπλουτισμού

των υπόγειων υδροφορέων ύστερα από επιστημονική υπόδειξη και παρακολούθηση, με στόχο τη διατήρηση της

δυναμικότητας του υπόγειου υδροφορέα ή την αποκατάστασή του. **Πλήρης αξιοποίηση των πλεονασμάτων των πηγών** της περιοχής για την ανάσχεση της υποβάθμισης των υπόγειων υδατικών πόρων, με την κατάλληλη επιστημονική παρακολούθηση και τήρηση των σχετικών περιβαλλοντικών όρων, εξασφαλίζοντας την δέουσα οικολογική παροχή.

9. Έργα ορεινής υδρονομίας (μικρά φράγματα ανάσχεσης ροής και ταμιευτήρες) για να αυξηθεί η κατείσδυση του νερού στο έδαφος και να μειωθεί η ταχύτητα απορροής μέσω χειμαρρικών φαινομένων όταν αυτά εμφανίζονται.

Γ. Εξοικονόμηση νερού και αποτελεσματική χρήση του

10. Επαναχρησιμοποίηση για άρδευση κατάλληλα επεξεργασμένων αστικών ή βιομηχανικών λυμάτων καθώς συμβάλει στην εξοικονόμηση υδατικών πόρων, μέσα από έναν ολοκληρωμένο και ορθολογικό σχεδιασμό, που λαμβάνει υπόψη τους ενδεχόμενους κινδύνους και περιορισμούς.

11. Εφαρμογή μεθόδων άρδευσης υψηλής αποδοτικότητας (π.χ. κλειστά δίκτυα, στάγδην άρδευση). Εφαρμογή μεθόδων άρδευσης ακριβείας με εγκατάσταση δικτύου μετεωρολογικών σταθμών και κατάλληλων αισθητήρων που σε συνδυασμό με την χρήση εδαφολογικών δεδομένων μπορεί να οδηγήσει στην έκδοση συστάσεων άρδευσης ανά περιοχές.

Εφαρμογή και άλλων σύγχρονων τεχνικών για τον προσδιορισμό των αρδευτικών αναγκών των καλλιεργειών.

Αποδεικτικοί αγροί ανα περιοχές με παρόμοιες εδαφοκλιματικές συνθήκες και εκπαίδευση αγροτών για την αποδοτικότερη χρήση του νερού άρδευσης και τον καλύτερο προγραμματισμό των αρδεύσεων.

12. Προγράμματα αντικατάστασης πεπαλαιωμένων δικτύων άρδευσης με στόχο την ελαχιστοποίηση των απωλειών. Δραστικός περιορισμός της άρδευσης μέσω κατάκλυσης.

13. Καλλιέργειες – ποικιλίες – υποκείμενα με λιγότερες αρδευτικές απαιτήσεις.

Χρειάζεται σχεδιασμός, η κατάλληλη έρευνα και γνώση και τα αντίστοιχα κίνητρα ώστε μέρος της παραγωγής να στραφεί σταδιακά σε καλλιέργειες ή και σε ποικιλίες / υποκείμενα με μικρότερες αρδευτικές ανάγκες. Η επαναλειτουργία και στελέχωση του αδρανοποιημένου και

απαξιωμένου ΚΕΓΕ θα μπορούσε να παίξει ένα ρόλο κέντρου εκπαίδευσης των αγροτών γύρω από αυτά τα ζητήματα και τις κατάλληλες αρδευτικές πρακτικές.

Δ. Κόστος άρδευσης

14. Μέτρα μείωσης κόστους άρδευσης.

Το κόστος άρδευσης αποτελεί το 20% έως 30% του κόστους παραγωγής. Είναι απαραίτητα μέτρα μείωσης του ενεργειακού κόστους είτε αυτό αφορά ιδιωτικές υδροληψίες είτε συλλογικά αρδευτικά δίκτυα.

15. Μετριασμός και εξισορρόπηση του κόστους άρδευσης από τα συλλογικά δίκτυα για περιοχές που για αντικειμενικούς λόγους (υψομετρικές διαφορές, ανάγκη επιπλέον αντλητικών συγκροτημάτων, κλπ) αντιμετωπίζουν υπέρογκα κόστη.

16. Όχι στην τιμολόγηση του νερού. Η τιμολόγηση δεν είναι πολιτική διαχείρισης όταν υπάρχουν ανελαστικά κατώτατα όρια άρδευσης των καλλιεργειών. Ούτε είναι δίκαιο να μπει ένας επιπλέον οικονομικός φραγμός που θα επηρεάσει περισσότερο τους οικονομικά αδύναμους, δυσχεραίνοντας ακόμα περισσότερο την καλλιέργεια. Προηγούνται έναντι όποιου άλλου μέτρου, τα μέτρα που εκτέθηκαν παραπάνω όπως η εκπαίδευση και η υιοθέτηση μεθόδων άρδευσης ακριβείας, μέτρα εμπλουτισμού και εξοικονόμησης, μέτρα ελέγχου της σπατάλης του νερού.

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΡΟ

πολιτών και φορέων

Δευτέρα 7 Οκτωβρίου, 7.30μμ
αίθουσα του Επιμελητηρίου Αργολίδας, Άργος

ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- **Κώνσταντίνος Βουδούρης**, Καθηγητής στο τμήμα Γεωλογίας του ΑΠΘ & Πρόεδρος της Ελληνικής Επιτροπής Υδρογεωλογίας
- Παρουσίαση πρότασης για την ορθή διαχείριση του (αρδευτικού) νερού από τον **Σύλλογο Γεωπόνων Επαγγελματιών Αργολίδας** και πρότασης δράσης

Παρεμβάσεις

- **Λάμπρος Γερούλης**, γεωπόνος, τ. επιστημονικός συνεργάτης του Εργαστηρίου Γεωργικής Υδραυλικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- **Παναγιώτης Ντόντος**, γεωλόγος MSc – μελετητής
- Συνέχεια παρεμβάσεων από **πολίτες, εκπροσώπους συνεταιρισμών και φορείς**
- Αποφάσεις – Κατάληξη συνέλευσης

Πρωτοβουλία του
ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΕΩΠΟΝΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ